

som Lovforslaget er affattet ved 2den Behandling, kunne nemlig de Præster, der gaa ind paa Tiendeafløsningen, ikke opnaa større Udbytte af Afsløningssummen end $3\frac{1}{2}$ pCt. Man har fra flere Sider udtalt for mig, at det muligen kunde foranledige, at Præsterne ville være tilbøjelige til at forlange en noget større Afsløningssum, end de vilde gøre, hvis de havde Udset til at faa større Udbytte end $3\frac{1}{2}$ pCt. aarlig Rente. Vædringsforslaget gaar ud paa at gøre det muligt, at de Præster, der gaa med til Tiendeafløsningen, kunne erholde en aarlig Rente, der svarer til den Rente, Stiftsøvrigheden overhovedet opnaar af de Midler, der staa under Stiftsøvrighedens Forvaltning. Det vil efter min Mening ansøge Præsterne til yderligere, at interessere sig for Afsløningen; og Præstetienden er en af de Tiender, jeg ønsker og haaber maa blive blandt de første, der maa blive Gentand for Afsløning. De efterfølgende Beneficiarii maa derimod ikke modtage ud over $3\frac{1}{2}$ pCt., saaledes som Lovforslaget ogsaa var affattet ved 2den Behandling. Med disse Bemærkninger skal jeg anbefale de stillede Vædringsforslag saa vel til Ministerens som til Tingets Bøvilje og anbefale, at man vedtager Lovforslaget i denne forandrede Skikkelse her ved 3dje Behandling.

Alberg: Jeg ønsker at knytte nogle Bemærkninger til dette Lovforslag, forinden det forlader dette Ting. Jeg indrømmer, at ved den Ordning af Tiendeforholdet, som her foreslaas, vil der i Almindelighed naas et bethdeligt Fremskridt; det naas i alle Tilfælde for dem, der ikke hidtil have gjort noget for at faa deres Tiende afløst. Derimod er jeg ikke saa ganske sikker paa, at der naas noget af Betydning for dem, der have været saa uheldige tidligere, i langt tilbageværende Tider, at have købt deres Tiender i dyre Domme, den Gang man leverede Tienden in natura og den blev anset for en langt større Byrde, end den nu er, da Afgiften er fastsat. Saaledes som man havde faaet Lovforslaget affattet ved 2den Behandling, var jeg ikke klogere, end at der vilde blive taget noget Hensyn ogsaa til disse Tiendejere, som have købt deres Tiender, altsaa ogsaa ere Tiendejere. Det udtales i § 5, og særlig i Betænkningen dertil, at naar samtlige Tiendejere have købt deres Tiender, saa vil ved denne Lovs Strafftræden Statten paa disse Tiender falde bort. Det ser jeg nu, vil ikke komme til at forholde sig saaledes. I alt Fald saa vidt jeg kan forstaa den ærede Ministers Udtalelse ved 2den Behandling, vil efter Ministerens

Mening navnlig Kirketienden ikke kunne betragtes som afløst, forinden der, saa vidt jeg kan stonne, tilvejebringes en Kapital, der er tilstrækkelig stor til, at Renten deraf i al Fremtid kan dække alle mulige Udgifter ved Kirkerne og Kirkegaardenes Vedligeholdelse og begges eventuelle Udvidelse. Det vil altsaa med andre Ord sige, at dem, der en Gang endogsaa i dyre Domme have afløst deres Tiende paalægges det at købe den en Gang til. Det forekommer mig, at det er ikke fuldkomment rigtig. Naturligvis ere de ikke tvungne til det, thi man kan jo heldigvis ikke tvinge dem til en saa ugunstig Afsløning, som det for dem vilde være, men der er jo saa desuden knyttet den Bestemmelse til, at naar de ikke ville fyldestgøre de Fordringer, der her stilles, kunne de heller ikke slippe fri for Tiendestatten. Grunden til, at disse Fordringer stilles, maa vel være den, at man tror, at der derved tilvejebringes en større Sikkerhed for, at Kirkerne i al Fremtid kunne blive forvarlig vedligeholdte, og derfor er det, man tror at burde paalægge dem den Byrde. Man kan imidlertid ikke tvinge dem til, og jeg tror ikke, at man nogen Sinde vil gaa saa vidt, at man ligefrem tvinger dem til Foranstaltninger, der ville blive dem overordentlig kostbare. Naar der nu skal tilvejebringes en Kapital, hvis Renter ere tilstrækkelige til at fyldestgøre de Fordringer, man i Fremtiden kan faa i Sinde at stille, og det skal gennemføres paa det offentlige Foranstaltning, er det klart, at disse Udgifter blive langt større end det, det nu koster Tiendejerne og Tiendejerne selv gennem deres egen Repræsentant — Kirkeværgerne — at holde Kirken ved lige, og det er ikke mig bekendt, at de Kirker, der hidtil have været holdte ved lige paa den Maade, ikke have været vedligeholdte lige saa godt som de Kirker, der have været eiede af en enkelt Tiendejer; i hvert Fald har jeg ingen Klager hørt og har heller ikke set, at de ikke altid have været i Stand til at faa fyldestgjort de Fordringer, som have været stillede til dem. Men naar de nu ikke gaa ind paa her at fyldestgøre de Fordringer, som stilles, kunne de ikke slippe fri for Tiendestatten. Det er altsaa en Straf, der paalægges dem fremfor andre, thi enhver privat Tiendejer ellers, en enkelt Ejer og Yder, der kommer overens om at faa Tienden afløst, faar jo Statens godtgjort, men det kan ikke lade sig gøre her, med mindre de gaa ind paa at fyldestgøre en Fordring, som efter min Mening vil koste langt mere, og de ere altsaa nødt til at vedblive at betale denne Tiendestaf. Det er altsaa en Straf til dem, fordi de